

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422203117
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2022:4422203117.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. U. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. nad Q., E. H. XX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti: G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. nad Q., E. H. XX, dieťa rodičov: C. B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Q., toho času N. nad Q., E. H. XX, otec neuvedený, na podnet navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa: C. U. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa od 28.07.2022, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

II. Zročné výživné za obdobie od 28.07.2022 do 30.09.2022 vo výške 68,34 eur súd p o v o ľ u je matke splácať v splátkach vo výške 10 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súdu bol doručený dňa 28.07.2022 podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na začatie konania vo veci určenia výživného na mal. dieťa, pretože v čase posledného rozhodovania súdu bola matka mal. dieťaťa maloletá. Bolo navrhnuté, aby súd určil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa v súlade s § 62 Zákona o rodine. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/72/2019 zo dňa 12.08.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2019, bolo maloleté dieťa C. U. M., nar. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke G. L., nar. XX.XX.XXXX, t. č. N. nad Q., E. H.. XX počnúc dňom 01.04.2019. Matka maloletého C. U. bola v čase zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti maloletá. Z toho dôvodu nebola zaviazaná prispievať na jeho výživu.

2. Súd pojednával v neprítomnosti matky mal. dieťaťa a osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 31 CMP. Matka mal. dieťaťa mala doručenie predvolania vykázané dňa 14.09.2022 podľa § 111 ods. 3 CSP.

Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do NOS mala doručenie predvolania riadne vykázané dňa 24.08.2022, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila ani nežiadala pojednávanie odročiť. Navrhovateľ uviedol, že bol na šetrení 08.09.2022 a zároveň informoval o podanom návrhu.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením predložených listinných dôkazov, a zistil tento skutkový a právny stav.

3.1 Mal. dieťa C. U. M., nar. XX.XX.XXXX v Nových Zámkach je evidované v knihe narodení Matričného úradu Nové Zámky, vo zväzku 163, ročník 2019, na strane 31, pod por. č. 276. Matkou mal. dieťaťa je C. B. M., nar. XX.XX.XXXX a otec neuvedený.

3.2 Z lustrácie zo sociálnej poisťovne na matku mal. dieťaťa mal súd preukázané, že za posledné 2 roky bola matka zamestnaná u zamestnávateľa ARIETTE service s. r. o., K. Nálepku 1597, Galanta v období od 27.05.2021 do 03.06.2021 s vymeriavacím základom za mesiac máj 2021 vo výške 79,64 eur a za mesiac jún 2021 vo výške 57,70 eur.

3.3 Z pripojeného spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 16P72/2019 mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 15.04.2019 sa navrhovateľka G. L. domáhala zverenia mal. dieťaťa do NOS. V čase rozhodovania súdu bola matka mal. dieťaťa neploletá, navrhovateľka poberala invalidný dôchodok vo výške 209,90 eur. Rozsudok Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 16P/72/2019-37 zo dňa 12.08.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.08.2019. Správa zo šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom zo dňa 16.06.2022, z ktorej mal súd preukázané, že v rodine boli vykonané opatrenia ambulatnou a terénnou formou Centrom pre deti a rodiny Dedina mládeže, pracovalo sa na posilňovaní zručností v oblasti starostlivosti o domácnosť a upevňovaní hygienických návykov navrhovateľky. Navrhovateľka sa aktívne zapájala do spolupráce a zlepšila prístup v starostlivosti o domácnosť a hygienu. Matka mal. dieťaťa chodí domov sporadicky, avšak prítomnosť dieťaťa ju vyrušuje, matka nedokáže verbalizovať potreby dieťaťa. Mal. dieťa odpovedalo kývnutím hlavy, uviedlo, že sestričku má rád a u babky sa mu býva dobre. Náhradná osobná starostlivosť plní svoj účel.

3.4 Zo zápisnice o pojednávaní vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/26/2022 zo dňa 03.05.2022 mal súd preukázané, že mal. dieťa E. G. M., nar. XX.XX.XXXX bolo tiež zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky G. L., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudok č. k. 11P/26/2022-37 zo dňa 03.05.2022.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že sa pridrižiava písomne podaného podnetu, vzhľadom na to, že je potrebné určiť vyživovaciu povinnosť matke, ktorá je už plnoletá a bola zamestnaná. Je pravdou, že má ďalšie mal. dieťa: E. G. M., nar. XX.XX.XXXX. Otcovstvo určené nebolo. Matka žiadne dávky nepoberá, pretože obe deti sú v náhradnej osobnej starostlivosti pani G. L.. V záverečnej reči žiadal zaviazat' matku na platenie výživného 30 % zo sumy životného minima od podania návrhu. V podnete uvádzal začiatok určenia vyživovacej povinnosti od dosiahnutia plnoletosti matkou, avšak dôvody hodné osobitného zreteľa pre takéto rozhodnutie bližšie uviesť nevedel.

5. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

6. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

7. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

9. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

10. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že v prejednávanej veci bolo potrebné rozhodnúť o určení vyživovacej povinnosti matky voči mal. dieťaťu na základe podnetu ÚPSVaR Nové Zámky, v zmysle ktorého súd začal konanie podľa § 23 ods. 2 CMP vo veci určenia výživného na mal. dieťa. Sú

mal preukázané, že v čase posledného rozhodovania súdu o zverení mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti bola matka mal. dieťaťa maloletá, a preto súd nerozhodoval o jej vyživovacej povinnosti vyplývajúcej jej z § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Matka mal. dieťaťa má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu E. G. M., nar. XX.XX.XXXX, ktoré je rovnako zverené do náhradnej osobnej starostlivosti pani G. L., t. j. starej matky mal. detí. Z lustrácie zo sociálnej poisťovne na matku mal. detí mal súd preukázané, že matka mal. detí v období posledných dvoch rokov bola zamestnaná u zamestnávateľa ARIETTE service s. r. o., K. Nálepku 1597, Galanta v období od 27.05.2021 do 03.06.2021 s vymeriavacím základom za mesiac máj 2021 vo výške 79,64 eur a za mesiac jún 2021 vo výške 57,70 eur. Žiadne dávky nepoberá, pretože obe mal. deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd zaviazal matku na platenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa od podania návrhu, pretože neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa na určenie výživného od pľnoletosti matky.

18. Zročné výživné za obdobie od 28.07.2022 do 30.09.2022 vo výške 68,34 eur pozostáva zo sumy 4,14 eur na mesiac júl (4 dni) a zo sumy 64,20 eur za mesiace august, september (2 x 32,10 eur) s tým, že v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, výživné od 01.07.2022 vo výške 30 % zo sumy životného minima predstavuje 32,10 eur. Súd povolil zročné výživné matke mal. dieťaťa splácať v splátkach vo výške 10 eur mesačne podľa § 232 CSP, pretože povolená výška splátky je primeraná výške zročného výživného.

19. Keďže rozhodnutím súdu o zverení mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov, súd určil matke vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti matky súd prihliadal na odôvodnené potreby mal. dieťaťa. Súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou min. výživného, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, od 28.07.2022. Matka je povinná výživné poukazovať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky podľa § 45 od. 8 Zákona o rodine.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sa jedná o konanie vo veci starostlivosti o mal. deti.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§44CMP).